

REPETYTORIUM

Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych

✓ **Umiejętność:** *Uczeń sporządza i kontroluje dowody księgowe oraz kwalifikuje je do księgowania*

Dowód księgowy (dowód źródłowy) jest podstawą zapisów w księgach rachunkowych, stwierdza on dokonanie operacji gospodarczej lub zdarzenia gospodarczego, które wystąpiły w danym okresie sprawozdawczym.

Ustawa o rachunkowości w art. 20 klasyfikuje dowody księgowe następująco:

- zewnętrzne obce – otrzymane od kontrahentów;
- zewnętrzne własne – przekazywane w oryginale kontrahentom;
- wewnętrzne – dotyczące operacji wewnątrz jednostki.

Podstawą zapisów mogą być również sporządzone przez jednostkę dowody księgowe, dzielące się na:

- zbiorcze – służące do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które muszą być w dowodzie zbiorczym wymienione pojedynczo;
- korygujące poprzednie zapisy;
- zastępcze – wystawione do czasu otrzymania zewnętrznego obcego dowodu źródłowego;
- rozliczeniowe – ujmujące już dokonane zapisy według nowych kryteriów klasyfikacyjnych.

Najważniejsze klasyfikacje dowodów księgowych przedstawiono w tabeli 2 na następnej stronie.

Dowód księgowy powinien być **rzetelny, wolny od wymazań, przeróbek oraz kompletny, czyli powinien zawierać** co najmniej:

- określenie rodzaju dowodu i jego numeru;
- określenie nazwy i adresów stron dokonujących operacji gospodarczych;
- opis operacji i jej wartości oraz ujęcia w jednostkach naturalnych;
- datę dokonania operacji (sporządzenia dowodu);
- podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów;
- wskazanie miejsca księgowania dowodu oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja).

Należy również pamiętać, że przed zaksięgowaniem **dowód księgowy podlega sprawdzeniu** pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym.

Kontrola formalna to sprawdzenie, czy dokument został sporządzony zgodnie z przepisami prawa, a w szczególności czy jest kompletny, tzn. zawiera wszystkie dane (nazwę i adres kontrahenta, datę, NIP itp.) oraz czy został wystawiony na właściwym formularzu.

Kontrola merytoryczna to sprawdzenie, czy wszystkie podane w dokumencie informacje jakościowe, ilościowe i wartościowe są zgodne z rzeczywistością. Zwraca się tutaj uwagę na prawidłowo sformułowane treści i nazwy operacji, celowość transakcji czy informację o płatności.

Kontrola rachunkowa skupia swoją uwagę na liczbach i polega na sprawdzeniu, czy dokument jest wolny od błędów arytmetycznych.

Należy pamiętać, że **błędy w dowodach źródłowych zewnętrznych obcych i własnych** można korygować jedynie przez wysłanie kontrahentowi odpowiedniego dokumentu zawierającego sprostowanie, wraz ze stosownym uzasadnieniem, chyba że inne przepisy stanowią inaczej.

Tabela 1. Klasyfikacja dowodów księgowych

Kryterium	Podział	Charakterystyka
Liczba operacji	pojedyncze	dotyczą jednej operacji
	zbiorowe – zestawienia	dotyczą kilku operacji jednego rodzaju
Źródło	pierwotne – źródłowe	podstawą wystawienia jest operacja gospodarcza
	wtórne	podstawą wystawienia jest dokument źródłowy
Wystawca	obce	wystawione przez jednostki zewnętrzne: kontrahentów, banki
	własne	wystawione przez własne komórki
Odbiorca (dotyczy dokumentów własnych)	wewnętrzne	użytkownikami są własne komórki
	zewnętrzne	są przekazywane na zewnątrz jednostki
Rodzaj operacji	kasowe	asygnaty kasowe: KP (kasa przyjmie, dowód wpłaty) i KW (kasa wypłaci, dowód wypłaty), RK (raport kasowy), wnioski o zaliczkę
	bankowe	polecenie przelewu, WB (wyciąg bankowy), czeki rozrachunkowe, weksel, karta płatnicza
	magazynowe	PZ (przyjęcie zewnętrzne), PW (przyjęcie wewnętrzne), RW (rozchód wewnętrzny, wydanie do zużycia), WZ (wydanie zewnętrzne), MM (przesunięcie międzymagazynowe), ZW (zwrot)
	ewidencja zmian w środkach trwałych	PT (przekazanie środka trwałego), OT (przyjęcie środka trwałego), LT (likwidacja środka trwałego)
	płacowe	LP (lista płac), karty pracy, karty wynagrodzeń
	rozrachunkowe	faktury zakupu i sprzedaży, rachunki, noty księgowo

Błędy w dowodach wewnętrznych mogą być poprawiane przez skreślenie błędnej treści lub kwoty, z utrzymaniem czytelności skreślonych wyrażeń lub liczb, wpisanie treści poprawnej i daty poprawki oraz złożenie podpisu osoby do tego upoważnionej, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Nie można poprawiać pojedynczych liter lub cyfr.

Po sprawdzeniu **dowód powinien zostać zakwalifikowany** – zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości – do ujęcia w księgach rachunkowych przez uprawnioną do tego osobę. Stwierdzenie tego typu zakwalifikowania polega na wskazaniu miesiąca oraz sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacji).

Zakwalifikowanie powinno wskazywać:

- datę, pod którą dokument ma być księgowany, konta i strony tych kont (Wn i Ma), na których nastąpi zapis operacji gospodarczej;
- kwotę operacji gospodarczej;
- ewidencję analityczną – jeżeli jest prowadzona.

Osoba kwalifikująca dowód do ujęcia w księgach rachunkowych – na znak potwierdzenia wskazania okresu księgowania i sposobu ujęcia dowodu w księgach – powinna się podpisać.

Ustawa o rachunkowości nie wskazuje formy sprawdzania dowodu i jego dekretacji. Może to być zatem dowolna forma przyjęta przez jednostkę i określona w dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości, wymagane art. 10 ustawy o rachunkowości.

Dla ułatwienia przy sprawdzaniu dowodów oraz ich kwalifikowaniu do ujęcia w księgach można stosować pieczątki, które mają przewidziane pola do wpisania wymienionych wyżej wskazań.

Poniżej zamieszczono przykład sprawdzonego i zakwalifikowanego do ujęcia w księgach dokumentu ze wskazaniem dekretacji.

Strona 1

						Miejsce i data wystawienia: Katowice, 02.06.20... r.			
FAKTURA VAT nr 4/06									
Sprzedawca:		„Ala” sp. z o.o. ul. Krótka 1, 66-400 Gorzów Wlkp. NIP 599-00-10-200				Nabywca:		„Domek” sp. z o.o. ul. Leśna 2, 66-400 Gorzów Wlkp. NIP 599-20-30-400	
Sposób zapłaty: przelew Termin płatności: 16.06.20... r. Data sprzedaży: 02.06.20... r.									
Lp.	Nazwa	PKWiU	Ilość	J.m.	Cena jedn. netto	Wartość netto	VAT (%)	Wartość VAT	Wartość brutto
1	Cement	26.5	1000	kg	0,50	500,00	23	115,00	615,00
Razem						500,00	×	115,00	615,00
w tym:						500,00	23	115,00	615,00
Do zapłaty: 615,00 zł Słownie: sześćset piętnaście złotych 00/100									

Strona 2

Cement przeznaczono na budowę magazynu – zlecenie inwestycyjne nr 5			
Sprawdzono pod względem merytorycznym			
data	02.06.20... r.	podpis	Adam Stepny Kierownik działu inwestycji
Sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym			
data	02.06.20... r.	podpis	Olga Maj Księgowa
Zatwierdzono do wypłaty			
kwota	615,00 zł	słownie	sześćset piętnaście złotych 00/100
data	15.06.20... r.	podpis	Krzysztof Zapala Prezes zarządu
		Data: 02.06.20... r.	Numer dowodu: FZ4/06
		Konto	
		Wn	Ma
			240
			615,00
		300	500,00
		221	115,00
		data: 02.06.20... r.	Podpis: Olga Maj Główna księgowa

✓ **Umiejętność:** *Uczeń interpretuje zdarzenia gospodarcze dokumentowane dowodami księgowymi*

Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Stanowi tak art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości i oznacza, że **zdarzenie gospodarcze** jest pojęciem szerszym niż operacja gospodarcza i może obejmować kilka operacji gospodarczych.

Przykładowo sprzedaż towaru jest zdarzeniem gospodarczym, w skład którego wchodzi następujące operacje gospodarcze: rozchód towaru z magazynu, powstanie należności, powstanie zobowiązania z tytułu VAT. Zdarzenie gospodarcze może również obejmować tylko jedną operację gospodarczą, np. pobranie gotówki z banku.

Do ksiąg rachunkowych należy wprowadzić każde zdarzenie w postaci zapisu. Przy czym podstawą takich zapisów są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej. Wynika to z art. 20 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości i oznacza, że księgowane, czyli wprowadzane w postaci zapisu do ksiąg rachunkowych, są tylko operacje gospodarcze udokumentowane odpowiednimi dowodami.

Operacja gospodarcza – udokumentowany proces (zdarzenie), który powoduje zmiany w majątku jednostki (ma wpływ na zmiany stanów aktywów i/lub pasywów), w związku z czym wymaga zaksięgowania. Przykładem może być zakup materiałów, otrzymanie należności, zapłata zobowiązania.

Zdarzenia, które nie powodują zmian w bilansie, nie stanowią operacji gospodarczych i nie wymagają zaksięgowania, np. zawarcie z pracownikiem umowy o pracę, otrzymanie czy złożenie zamówienia, uzyskanie kredytu w rachunku bieżącym.

Stwierdzone **błędy w zapisach poprawia się** przez:

- skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu, oraz podpisanie poprawki i umieszczenie daty; poprawki takie muszą być dokonane jednocześnie we wszystkich księgach rachunkowych i nie mogą nastąpić po zamknięciu miesiąca;
- wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi (**storno**).

✓ **Umiejętność:** *Uczeń przestrzega zasad przechowywania dowodów księgowych*

Zasady przechowywania dowodów księgowych są jasno określone w ustawie o rachunkowości w artykułach 71–76 dotyczących ochrony danych. Zgodnie z art. 71 księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumenty inwentaryzacyjne i sprawozdania finansowe należy przechowywać w sposób należyty oraz chronić przed niedozwolonymi zmianami, nieupoważnionym rozpowszechnianiem, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

Według **okresów przechowywania dokumentów**, o których mowa w art. 74 ustawy o rachunkowości:

- zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe – przechowywane są trwale, bezterminowo;
- księgi rachunkowe – przez 5 lat;
- karty wynagrodzeń pracowników lub ich odpowiedniki – przez okres wymaganego dostępu do tych informacji, wynikający z przepisów emerytalnych, rentowych i podatkowych, nie krócej jednak niż przez 5 lat;
- dowody księgowe dotyczące wpływów ze sprzedaży detalicznej – do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy, nie krócej jednak niż do dnia rozliczenia osób, którym powierzono składniki aktywów objęte sprzedażą detaliczną;
- dowody księgowe dotyczące środków trwałych w budowie, pożyczek, kredytów oraz umów handlowych, roszczeń dochodzonych w postępowaniu cywilnym lub objętych postępowaniem karnym albo podatkowym – przez 5 lat od początku roku następującego po roku obrotowym,

- w którym operacje, transakcje i postępowanie zostały ostatecznie zakończone, spłacone, rozliczone lub przedawnione;
- dokumentacja przyjętego sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych – przez okres nie krótszy niż 5 lat od upływu jej ważności;
 - dokumenty dotyczące rękojmi i reklamacji – przez 1 rok po terminie upływu rękojmi lub rozliczeniu reklamacji;
 - dokumenty inwentaryzacyjne – przez 5 lat;
 - pozostałe dowody księgowe i dokumenty – przez 5 lat.

✓ **Umiejętność:** *Uczeń klasyfikuje aktywa i pasywa*

Aktywa – kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych.

Pasywa – równowartość środków finansowych zaangażowanych w przedsiębiorstwie na dłuższy lub krótszy okres przez właścicieli tego przedsiębiorstwa i jego otoczenie. Wyrażają więc prawa majątkowe właścicieli przedsiębiorstwa i osób trzecich do aktywów znajdujących się w posiadaniu tego przedsiębiorstwa.

Schemat 1. Klasyfikacja aktywów i pasywów

AKTYWA	aktywa trwałe	<ul style="list-style-type: none"> • wartości niematerialne i prawne • rzeczowe aktywa trwałe • należności długoterminowe • inwestycje długoterminowe • długoterminowe rozliczenia międzyokresowe
	aktywa obrotowe	<ul style="list-style-type: none"> • zapasy • należności krótkoterminowe • inwestycje krótkoterminowe • krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe
PASYWA	kapitał własny	<ul style="list-style-type: none"> • kapitał (fundusz) założycielski (podstawowy) • kapitał (fundusz) samofinansowania • zysk lub strata
	zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	<ul style="list-style-type: none"> • rezerwy na zobowiązania • zobowiązania długoterminowe • zobowiązania krótkoterminowe • rozliczenia międzyokresowe

Według ustawy o rachunkowości aktywa dzielą się na:

- aktywa trwałe** – aktywa jednostki, które nie są zaliczane do aktywów obrotowych;
- aktywa obrotowe** – część aktywów jednostki, które w przypadku:
 - aktywów rzeczowych są przeznaczone do zbycia lub zużycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub w ciągu normalnego cyklu operacyjnego właściwego dla danej działalności, jeżeli trwa on dłużej niż 12 miesięcy;
 - aktywów finansowych są płatne i wymagalne lub przeznaczone do zbycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub od daty ich założenia, wystawienia lub nabycia, albo stanowią aktywa pieniężne;

- należności krótkoterminowych obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego;
- rozliczeń międzyokresowych trwają nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Podział pasywów na kapitały własne i zobowiązania widoczny jest już w samej definicji pasywów. Wyraża ona źródło pochodzenia zaangażowanych środków: własne lub obce. Nazwa kapitałów własnych jest zależna od formy organizacyjno-prawnej, w której sporządzany jest bilans. Dzielą się one na:

- **kapitały powierzone**, czyli te, które istnieją w momencie tworzenia jednostki, najczęściej z wpłat założycieli;
- **kapitały samofinansowania** – wypracowane w toku działalności.

Nazwy kapitałów w poszczególnych jednostkach przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Nazwa kapitałów własnych w różnych jednostkach

Nazwa jednostki	Kapitał podstawowy (powierzony)	Kapitały samofinansowania
Spółka akcyjna Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	kapitał zakładowy	kapitał zapasowy kapitał rezerwowy
Spółdzielnia	fundusz udziałowy	fundusz zasobowy
Przedsiębiorstwo państwowe	fundusz założycielski	fundusz przedsiębiorstwa
Spółki osobowe	kapitał właścicieli (zakładowy)	nie ma obowiązku ich tworzenia

Należności to kwoty pieniężne, które jednostka otrzyma od innych podmiotów w przyszłości.

Zobowiązania to wynikające z przeszłych zdarzeń obowiązki wykonania świadczenia o wiarygodnie określonej wartości.

✓ **Umiejętność:** *Uczeń wycenia aktywa i pasywa w ciągu roku obrotowego i na dzień bilansowy*

Bilans – zestawienie aktywów i pasywów wyrażonych kwotowo, sporządzone na jeden konkretny moment, czyli dzień bilansowy, którym najczęściej jest ostatni dzień roku kalendarzowego. Bilans dostarcza wielu cennych informacji o sytuacji finansowej firmy. Jest jednym z najważniejszych elementów sprawozdania finansowego.

Rok obrotowy – rok kalendarzowy lub inny okres trwający 12 kolejnych pełnych miesięcy kalendarzowych, stosowany również do celów podatkowych. Rok obrotowy lub jego zmiany określa statut bądź umowa, na podstawie której utworzono jednostkę. Jeżeli ta rozpoczęła działalność w drugiej połowie przyjętego roku obrotowego, to można księgi rachunkowe i sprawozdanie finansowe za ten okres połączyć z tymi za rok następny. W przypadku zmiany roku obrotowego pierwszy po zmianie rok obrotowy powinien być dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy.

Dzień bilansowy – dzień, na który jednostka sporządza sprawozdanie finansowe.

Suma bilansowa to suma aktywów bilansu (aktywa trwałe + aktywa obrotowe) i jednocześnie suma pasywów (kapitały własne + zobowiązania i rezerwy na zobowiązania).

TESTY

TEST 1

ZADANIE 1

Operacja „Wypłacono z kasy zaliczkę na zakup materiałów biurowych” to operacja

- A. aktywna.
- B. pasywna.
- C. aktywno-pasywna zwiększająca sumę bilansową.
- D. aktywno-pasywna zmniejszająca sumę bilansową.

Test 1. Zadanie 1

A

B

C

D

ZADANIE 2

Dokumentem pierwotnym wewnętrznym jest

- A. asygnata KP.
- B. raport kasowy.
- C. wyciąg bankowy.
- D. faktura VAT zakupu.

Test 1. Zadanie 2

A

B

C

D

ZADANIE 3

Dyskonto weksli otrzymanych stanowi

- A. koszt finansowy.
- B. przychód finansowy.
- C. pozostały koszt operacyjny.
- D. pozostały przychód operacyjny.

Test 1. Zadanie 3

A

B

C

D

ZADANIE 4

Konto „Koszty działalności podstawowej” na koniec okresu

- A. nie może wykazywać salda.
- B. może wykazywać saldo Dt i Ct.
- C. może wykazywać tylko saldo Ct.
- D. może wykazywać tylko saldo Dt.

Test 1. Zadanie 4

A

B

C

D

ZADANIE 5

Firma Amoe zakupiła za granicą towary, których wartość w dniu zakupu była równa 2000 €, a kurs euro wynosił 4,00 zł. W dniu regulowania zobowiązań zagranicznych kurs euro spadł do 3,90 zł. Ile wyniosą powstałe w ten sposób różnice kursowe?

- A. 10 €
- B. 20 €
- C. 100 zł
- D. 200 zł

Test 1. Zadanie 5

A

B

C

D

ZADANIE 6

Wyemitowane przez przedsiębiorstwo obligacje długoterminowe wykazuje się w jego bilansie w grupie

- A. zobowiązań.
- B. aktywów trwałych.
- C. kapitałów własnych.
- D. aktywów obrotowych.

Test 1. Zadanie 6

A

B

C

D

ZADANIE 7

Spółka Mia nabyła udziały w spółce Bea i zapłaci za nie przelewem z odroczonym terminem płatności. Operacja ta spowoduje zmiany

- A. tylko w aktywach bilansu.
- B. tylko w pasywach bilansu.
- C. w aktywach i pasywach bilansu, zwiększając je.
- D. w aktywach i pasywach bilansu, zmniejszając je.

Test 1. Zadanie 7

A

B

C

D

ZADANIE 8

Wskaż prawidłowe księgowanie wpłaty na rachunek bankowy kwoty zwiększającej kapitał zakładowy dokonanej przez udziałowców.

- A. Dt „Rachunek bankowy”, Ct „Kapitał zapasowy”
- B. Dt „Kapitał zakładowy”, Ct „Rachunek bankowy”
- C. Dt „Rachunek bankowy”, Ct „Kapitał zakładowy”
- D. Dt „Kapitał zakładowy”, Ct „Pozostałe rozrachunki”

Test 1. Zadanie 8

A

B

C

D

ZADANIE 9

Na podstawie zamieszczonego poniżej wyciągu bankowego ustal saldo końcowe rachunku na 18 lutego 2017 r.

Bank Śląski o. l./Katowice ul. Łagiewnicka 8, 40-001 Katowice		Wyciąg nr 2 Nr rachunku 13 1234 4321 5436 8976 9876 0000 z dnia 18.02.2017 r.	
Saldo początkowe z dnia 18.02.2017 r.: 36 000,00 zł			
Lp.	Data operacji	Opis operacji	Kwota operacji w zł
1	18.02.2017 r.	Wpływ środków od hurtowni Adi za fakturę nr 01/01/01	12 000,00
2	18.02.2017 r.	Opłata za prowadzenie konta	25,00
3	18.02.2017 r.	Splata kredytu bankowego	2 000,00
Saldo końcowe z dnia 18.02.2017 r.:			

- A. 40 657,00 zł
- B. 43 975,00 zł
- C. 44 275,00 zł
- D. 45 975,00 zł

Test 1. Zadanie 9

A

B

C

D

ZADANIE 10

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczamy

- A. otrzymane dywidendy.
- B. przychody ze sprzedaży materiałów.
- C. wartość sprzedanych środków trwałych.
- D. przychody ze sprzedaży środków trwałych.

Test 1. Zadanie 10

A

B

C

D

ZADANIE 11

Cena zakupu środka trwałego wraz z kosztami transportu wynosi 3450 zł. Jaki jest najkorzystniejszy sposób amortyzacji tego środka?

- A. Metoda liniowa.
- B. Metoda degresywna.
- C. Jednorazowy odpis w miesiącu zakupu.
- D. Jednorazowy odpis w miesiącu oddania go do użytkowania.

Test 1. Zadanie 11

A

B

C

D

ZADANIE 12

Jakie konto zalicza koszty budowy nowego budynku do aktywów trwałych?

- A. „Amortyzacja”
- B. „Środki trwałe”
- C. „Środki trwałe w budowie”
- D. „Umorzenie środków trwałych”

Test 1. Zadanie 12

A

B

C

D

ZADANIE 13

Ustal wartość bilansową materiałów, wiedząc, że na koniec roku obrotowego wybrane konta miały przedstawione poniżej stany (w zł).

Materiały		Rozliczenie zakupu materiałów		Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów		Kasa	
61 040		3010			2000	3400	

- A. 61 040,00 zł
- B. 62 050,00 zł
- C. 64 050,00 zł
- D. 64 440,00 zł

Test 1. Zadanie 13

A

B

C

D

ZADANIE 14

Konto „Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów” jest kontem korygującym do konta

- A. „Materiały”.
- B. „Wyroby gotowe”.
- C. „Rozliczenie zakupu”.
- D. „Koszty działalności podstawowej”.

Test 1. Zadanie 14

A

B

C

D

ZADANIE 15

Kapitałem samofinansowania w spółce akcyjnej jest

- A. kapitał zasobowy.
- B. kapitał zapasowy.
- C. kapitał zakładowy.
- D. kapitał wspólników.

Test 1. Zadanie 15

A

B

C

D

ZADANIA CZĄSTKOWE

Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych

✓ Klasyfikacja składników bilansu

ZADANIE 1

W skład majątku Przedsiębiorstwa Usługowego Alicja wchodzi m.in. wymienione składniki bilansowe. Zakwalifikuj je odpowiednio do aktywów (A) i pasywów (P).

Składniki bilansu	A/P
1. Wartość firmy	
2. Udziały w firmie kooperującej	
3. Środki pieniężne na rachunku bankowym	
4. Kredyt bankowy	
5. Należności z tytułu świadczonych usług	
6. Budynek	
7. Kapitał podstawowy	
8. Środki pieniężne w kasie	
9. Czeki obce	
10. Samochód ciężarowy	
11. Zobowiązania wekslowe	
12. Licencje	
13. Zysk	
14. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	

ZADANIE 21

Stany początkowe na wybranych kontach w spółce z o.o. wynoszą:

Budynki:	40 000 zł
Środki transportu:	50 000 zł
Należności od odbiorców:	8 000 zł
Zobowiązania wobec dostawców:	12 000 zł
Kasa:	5 000 zł
Rachunek bieżący:	12 000 zł
Kredyty bankowe:	22 000 zł

Zakredytuj, a następnie zaksięguj podane niżej operacje gospodarcze w dwóch układach kosztów.

Operacje gospodarcze:**1. Według wyciągu bankowego:**

– otrzymano należność od odbiorców:	5 000 zł
– spłacono ratę kredytu:	2 000 zł
– bank dopisał odsetki od wkładów bankowych:	1 500 zł
– bank pobrał odsetki od kredytów:	800 zł

2. Naliczono i zaksięgowano wynagrodzenia pracowników:

– zatrudnionych w działalności podstawowej:	7 000 zł
– administracyjnych:	5 000 zł

3. W wyniku pożaru zniszczeniu uległy materiały:

4. Otrzymano gotówkę z polisy ubezpieczeniowej materiałów:

5. Wydano do zużycia materiały na cele administracyjne:

Tabela dekretacyjna

Lp.	Treść operacji	Kwota (w zł)	Dt (Wn)	Ct (Ma)

ZADANIE 22

Oblicz miesięczny odpis amortyzacji środków trwałych, wiedząc, że wartość początkowa środka trwałego wynosi 144 000 zł, a stawka amortyzacji wynosi 20%. Określ, na jakich kontach i po których stronach tych kont powinny być zaksięgowane podane operacje kosztowe przy założeniu księgowania kosztów w dwóch układach. Kwotę amortyzacji miesięcznej uzupełnij w oparciu o własne obliczenia.

Tabela dekretacyjna

Treść operacji	Kwota (w zł)	Dt (Wn)	Ct (Ma)
1. Naliczono i zaksięgowano wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w działalności podstawowej	25 000		
2. Otrzymano fakturę za usługi telekomunikacyjne a) wartość netto usług b) VAT 23% c) wartość brutto	2 000 460 2 460		
3. Otrzymano fakturę za energię elektryczną: a) wartość netto b) VAT 23% c) wartość brutto	3 400 782 4 182		
4. Wyliczono i zaksięgowano wynagrodzenia pracowników administracji	12 500		
5. Obliczono amortyzację środków trwałych w działalności podstawowej		

✓ Zakup materiałów i towarów, odchylenia

ZADANIE 23

Zaksięguj niżej podane operacje gospodarcze, wiedząc, że saldo początkowe na koncie „Materiały” wynosi 20 000 zł, a następnie ustal i zinterpretuj saldo (saldo) konta „Rozliczenie zakupu materiałów”.

Operacje gospodarcze:

1. Otrzymano rachunek od dostawcy A (nie jest on płatnikiem VAT)
za zakupione materiały o wartości: 2 000 zł
2. PZ – wpłynęły materiały od dostawcy A: 2 000 zł
3. PZ – do magazynu materiałów przyjęto materiały od dostawcy B: ... 2 500 zł
4. Otrzymano fakturę od dostawcy C:
 - wartość materiałów: 1 000 zł
 - VAT: 23%
 - koszty transportu: 200 zł
 - VAT: 23%
 - wartość faktury brutto: zł

ZADANIA PRAKTYCZNE

ZADANIE 1

Wykonaj prace dla Przedsiębiorstwa Produkcyjnego Fix sp. z o.o.

1. Zapoznaj się z informacjami na temat Przedsiębiorstwa Produkcyjnego Fix zawartymi w załączniku nr 1.
2. Wprowadź do programu finansowo-księgowego konta syntetyczne i analityczne oraz ich stany początkowe z załącznika nr 3. Wydrukuj **plan kont**.
3. Na podstawie dowodów źródłowych zgromadzonych w dziale księgowości zaksięguj operacje gospodarcze dotyczące:
 - zakupu materiałów;
 - przyjęcia materiałów do magazynu;
 - otrzymania faktury za energię elektryczną;
 - sprzedaży wyrobów gotowych;
 - wydania wyrobów gotowych z magazynu;
 - otrzymanego wyciągu bankowego.
4. Oblicz **amortyzację środka trwałego** zgodnie z informacjami zawartymi w załączniku nr 4. Obliczenia zapisz w arkuszu egzaminacyjnym.
5. Sporządź i wydrukuj w programie finansowo-księgowym dowód PK – **Polecenie księgowania nr 01/01/20.. z dnia 31.01.20.. r.** – dotyczący amortyzacji środka trwałego za styczeń 20.. r.
6. Sporządź i wydrukuj **dziennik księgowania** za styczeń 20.. r.
7. Sporządź i wydrukuj **zestawienie obrotów i sald kont syntetycznych** za styczeń 20.. r.
8. Oblicz, zinterpretuj i oceń **wskaźnik płynności bieżącej** za styczeń 20.. r.

Zadanie wykonaj na stanowisku pracy, na którym znajduje się podłączony do drukarki komputer z programem finansowo-księgowym.

Prace z programem finansowo-księgowym rozpocznij od:

- wprowadzenia do programu finansowo-księgowego danych identyfikacyjnych Przedsiębiorstwa Produkcyjnego Fix na podstawie załączników;
- założenia kartotek kontrahentów na podstawie danych pochodzących z dokumentów źródłowych z załącznika nr 2;
- wprowadzenia planu kont księgi głównej oraz kont ksiąg pomocniczych;
- wprowadzenia stanów początkowych kont do bilansu otwarcia.

Załącznik nr 1

Informacje o Przedsiębiorstwie Produkcyjnym Fix

Przedsiębiorstwo Produkcyjne Fix sp. z o.o. w Katowicach prowadzi działalność gospodarczą od roku. Zajmuje się produkcją portfeli skórzanych i prowadzi księgi rachunkowe przy użyciu komputera.

Jego okres sprawozdawczy trwa miesiąc. Księgowość prowadzona jest w rejestrze księgowym RK. Ewidencję materiałów w magazynie prowadzi się według cen rzeczywistych, a wyrobów gotowych – według rzeczywistych kosztów wytworzenia.

Nazwa skrócona	FIX
Nazwa pełna	Przedsiębiorstwo Produkcyjne Fix sp. z o.o.
Wersja programu	wersja próbna
Adres	41-800 Katowice, ul. Piotrowicka 12
Województwo	śląskie
NIP	645-17-76-800
REGON	675897654
Nazwa banku i numer rachunku	Rachunek bieżący Bank Śląski OI/Katowice 13 1234 4321 5436 8976 9876 0000
Forma prawna	spółka z o.o.
Rodzaj prowadzonej działalności	produkcyjna
Sposób rozliczania VAT	miesięcznie
Urząd skarbowy	II Urząd Skarbowy w Katowicach, symbol US
Forma księgowości	księga handlowa, pełna księgowość
Symbol roku	20..
Rok obrotowy	01.01.20.. – 31.01.20..
Generowanie planu kont	nie tworzyć planu kont
Wariant rachunku zysków i strat	porównawczy
Rejestry księgowe	jeden Rejestr Księgowy – RK
Obsługa numerów analityk dostawców i odbiorców	wspólna analityka dla odbiorców i dostawców
Tryb wprowadzania rozrachunków	utwórz w tle
Numeracja dokumentów	łamany przez miesiąc i rok
Imię i nazwisko szefa	Jadwiga Król, identyfikator JK
Hasło	brak

Załącznik nr 2

Dowody księgowe ze stycznia 20.. r.

Hurtownia Ewelinea sp. z o.o.
ul. Fabryczna 8, 42-600 Katowice
Tel.: , NIP: 123-45-67-891
Bank Śląski O/Katowice,
13 1112 1314 1516 1517 1100 0000

Miejsce wystawienia:

Katowice

Data zakończenia dostawy/usług

12.01.2017

Data wystawienia:

12.01.2017

Sprzedawca:

Hurtownia Ewelinea sp. z o.o.
ul. Fabryczna 8
42-600 Katowice
NIP: 123-45-67-891

Nabywca:

Przedsiębiorstwo Produkcyjne Fix sp. z o.o.
ul. Piotrowicka 12
41-800 Katowice
NIP: 645-17-76-800

Faktura VAT 7/01 oryginał

Lp.	Nazwa	PKWiU	Ilość	j.m.	Cena jednostkowa netto	VAT [%]	Wartość netto	Kwota VAT	Wartość brutto
1	Skóra czerwona		20,000	m2	12,00	23	240,00	55,20	295,20
2	Skóra czarna		50,000	m2	10,00	23	500,00	115,00	615,00

według stawki VAT	wartość netto	kwota VAT	wartość brutto
Podstawowy podatek VAT 23%	740,00	170,20	910,20
Razem:	740,00	170,20	910,20

Razem do zapłaty: 910,20

Słownie: dziewięćset dziesięć PLN 20/100

Pozostało do zapłaty: 910,20

W terminie: 7 dni = 19.01.2017

Wystawił(a):

Jan Nowak

Podpis osoby upoważnionej do wystawienia faktury VAT

Odebrał(a):

Jadwiga Król

Podpis osoby upoważnionej do odbioru faktury VAT

ARKUSZE EGZAMINACYJNE

ARKUSZ EGZAMINACYJNY 1

Część praktyczna

Wykonaj prace dla Przedsiębiorstwa Przemysłowego Julian SA z Katowic.

1. Zapoznaj się z informacjami o Przedsiębiorstwie Przemysłowym Julian SA zawartymi w załączniku nr 1.
2. Wprowadź do programu finansowo-księgowego konta syntetyczne i analityczne oraz ich stany początkowe z załącznika nr 3. Wydrukuj **plan kont**.
3. Na podstawie dowodów źródłowych zgromadzonych w dziale księgowości (załącznik nr 2) zaksięguj operacje gospodarcze dotyczące:
 - zakupu materiałów;
 - przyjęcia materiałów do magazynu;
 - wydania materiałów do produkcji;
 - sprzedaży wyrobów gotowych;
 - wydania wyrobów gotowych w związku ze sprzedażą;
 - otrzymanego wyciągu bankowego.
4. Sporządź i wydrukuj dowód **PK 01/07** z dnia 10.07.20.. r. dotyczący wyksięgowania odchyień od cen ewidencyjnych materiałów – ustal wartość tych odchyień na podstawie dowodów źródłowych zgromadzonych w dziale księgowości.
5. Sporządź i wydrukuj dowód **PK 02/07** z dnia 12.07.20.. r. dotyczący wyliczenia i zaksięgowania narzutu odchyień od cen ewidencyjnych materiałów przypadających na rozchód materiałów.
6. Sporządź i wydrukuj **dziennik księgowania** za lipiec 20.. r.
7. Sporządź i wydrukuj **zestawienie obrotów i sald zwykle** za lipiec 20.. r.
8. Sporządź i wydrukuj **deklarację VAT-7** za lipiec 20.. r.
9. Oblicz **wskazniki zadłużenia kapitału własnego** dla Przedsiębiorstwa Przemysłowego Julian SA za pierwsze półrocze roku bieżącego i roku ubiegłego. Zinterpretuj wyniki, dokonaj analizy zadłużenia firmy Julian SA. Dane do obliczeń znajdują się w załączniku nr 4.

Zadanie wykonaj na stanowisku pracy, na którym znajduje się podłączony do drukarki komputer z programem finansowo-księgowym.

Prace z programem finansowo-księgowym rozpocznij od:

- wprowadzenia do programu finansowo-księgowego danych Przedsiębiorstwa Przemysłowego Julian SA z załącznika nr 1;
- założenia kartotek kontrahentów na podstawie danych z dokumentów źródłowych z załącznika nr 2;
- wprowadzenia planu kont księgi głównej oraz kont ksiąg pomocniczych;
- wprowadzenia stanów początkowych kont do bilansu otwarcia.

Załącznik nr 1

Informacje o Przedsiębiorstwie Przemysłowym Julian SA

Przedsiębiorstwo Przemysłowe Julian SA zajmuje się produkcją okien i prowadzi księgi rachunkowe przy użyciu komputera.

Okres sprawozdawczy trwa miesiąc. Ewidencję materiałów w magazynie prowadzi się według stałych cen ewidencyjnych. Koszty księgowane są w dwóch układach „4” i „5”.

Nazwa skrócona	Julian
Nazwa pełna	Przedsiębiorstwo Przemysłowe Julian SA
Wersja programu	wersja próbna
Adres	ul. Wolności 15a, 40-500 Katowice
Województwo	śląskie
NIP	341-17-18-197
REGON	789654323
Nazwa banku i numer rachunku	Rachunek bieżący City H O/Katowice 52 1111 8888 0000 1415 7625 1111
Forma prawna	spółka akcyjna
Rodzaj prowadzonej działalności	produkcyjna
Sposób rozliczania VAT	miesięcznie
Urząd skarbowy	II Urząd Skarbowy w Katowicach, symbol US
Forma księgowości	księga handlowa, pełna księgowość
Symbol roku	20..
Rok obrotowy	01.07.20.. – 31.07.20..
Generowanie planu kont	nie tworzyć planu kont
Wariant rachunku zysków i strat	kalkulacyjny
Rejestry księgowo	jeden Rejestr Księgowy – RK
Obsługa numerów analityk dostawców i odbiorców	wspólna analityka dla odbiorców i dostawców
Tryb wprowadzania rozrachunków	utwórz w tle
Numeracja dokumentów	łamany przez miesiąc
Imię i nazwisko szefa	Anna Wójcik, identyfikator AW
Hasło	brak

Załącznik nr 2

Teczka: Dowody księgowe z lipca 20.. r.

Szybaton sp. z o.o.
ul. Lipowa 11, 64-200 Wolsztyn
Tel.: , NIP: 324-677-76-89
Eurobank OIII/Wolsztyn,
23 4895 0011 2251 4512 1002 0000

Miejsce wystawienia:

Wolsztyn

Data zakończenia dostawy/usług

10.07.2017

Data wystawienia:

10.07.2017

Sprzedawca:

Szybaton sp. z o.o.
ul. Lipowa 11
64-200 Wolsztyn
NIP: 324-677-76-89

Nabywca:

Przedsiębiorstwo Przemysłowe Julian SA
ul. Wolności 15a
40-500 Katowice
NIP: 341-17-18-197

Faktura VAT 45/07 oryginał

Lp.	Nazwa	PKWiU	Ilość	j.m.	Cena jednostkowa netto	VAT [%]	Wartość netto	Kwota VAT	Wartość brutto
1	Szyby		120,000	m2	12,00	23	1 440,00	331,20	1 771,20

według stawki VAT	wartość netto	kwota VAT	wartość brutto
Podstawowy podatek VAT 23%	1 440,00	331,20	1 771,20
Razem:	1 440,00	331,20	1 771,20

Razem do zapłaty: 1 771,20

Słownie: jeden tysiąc siedemset siedemdziesiąt jeden PLN 20/100

Pozostało do zapłaty: 1 771,20

W terminie: 21 dni = 31.07.2017

Wystawił(a):

Aleksandra Minś

Podpis osoby upoważnionej do wystawienia faktury VAT

Odebrał(a):

Anna Wójcik

Podpis osoby upoważnionej do odbioru faktury VAT

Przedsiębiorstwo Przemysłowe Julian SA
ul. Wolności 15a, 40-500 Katowice
Tel.: 32-567-89-90, NIP: 341-17-18-197
City H O/Katowice,
52 1111 8888 0000 1415 7625 1111

Miejsce wystawienia:

Wolsztyn

Data wystawienia:

2017-07-10

Sprzedawca:

Szybaton sp. z o.o.
ul. Lipowa 11
64-200 Wolsztyn
NIP: 324-677-76-89

Nabywca:

Przedsiębiorstwo Przemysłowe Julian SA
ul. Wolności 15a
40-500 Katowice
NIP: 341-17-18-197

Przyjęcie zewnętrzne 1/07 oryginał

Dokument dostawcy: 45/07

Lp.	Nazwa	Ilość	j.m.	Cena	Wartość
1	Szyby	120,000	m2	11,00	1 320,00

Razem: 1 320,00

Słownie: jeden tysiąc trzysta dwadzieścia PLN 0/100

Wystawił(a):

Anna Wójcik

Podpis osoby upoważnionej do wystawienia dokumentu PZ:

Odebrał(a):

Anna Wójcik

Podpis osoby upoważnionej do odbioru dokumentu PZ:

Przedsiębiorstwo Przemysłowe Julian SA
ul. Wolności 15a, 40-500 Katowice
Tel.: 32-567-89-90, NIP: 341-17-18-197
City H O/Katowice,
52 1111 8888 0000 1415 7625 1111

Miejsce wystawienia:

Katowice

Data wystawienia:

2017-07-12

Rozchód wewnętrzny 1/07 oryginał

Lp.	Nazwa	Ilość	j.m.	Koszt	Wartość netto
1	Szyby	100,000	m2	1 100,00	1 100,00

Koszt: 1 100,00

Razem: 1 100,00

Słownie: jeden tysiąc sto PLN 0/100

Wystawił(a):

Anna Wójcik

Podpis osoby upoważnionej do wystawienia dokumentu RW

Odebrał(a):

Anna Wójcik

Podpis osoby upoważnionej do odbioru dokumentu RW

Przedsiębiorstwo Przemysłowe Julian SA
ul. Wolności 15a, 40-500 Katowice
Tel.: 32-567-89-90, NIP: 341-17-18-197
City H O/ Katowice,
52 1111 8888 0000 1415 7625 1111

Miejsce wystawienia:

Katowice

Data zakończenia dostawy/usług

2017-07-17

Data wystawienia:

2017-07-17

Sprzedawca:

Przedsiębiorstwo Przemysłowe Julian SA
ul. Wolności 15a
40-500 Katowice
NIP: 341-17-18-197

Nabywca:

Przedsiębiorstwo Handlowe Opi
ul. Rolna 2
40-600 Zabrze
NIP: 567-098-65-32

Faktura VAT 1/07 oryginał

Lp.	Nazwa	PKWiU	Ilość	j.m.	Cena jednostkowa netto	VAT [%]	Wartość netto	Kwota VAT	Wartość brutto
1	Okno		13,000	szt.	2 400,00	23	31 200,00	7 176,00	38 376,00

według stawki VAT	wartość netto	kwota VAT	wartość brutto
Podstawowy podatek VAT 23%	31 200,00	7 176,00	38 376,00
Razem:	31 200,00	7 176,00	38 376,00

Razem do zapłaty: 38 376,00

Słownie: trzydzieści osiem tysięcy trzysta siedemdziesiąt sześć PLN 0/100

Pozostało do zapłaty: 38 376,00

W terminie: 7 dni = 2017-07-24

Wystawił(a):

Anna Wójcik

Podpis osoby upoważnionej do wystawienia faktury VAT

Odebrał(a):

Podpis osoby upoważnionej do odbioru faktury VAT

Przedsiębiorstwo Przemysłowe Julian SA
ul. Wolności 15a, 40-500 Katowice
Tel.: 32-567-89-90, NIP: 341-17-18-197
City H O/ Katowice,
52 1111 8888 0000 1415 7625 1111

Miejsce wystawienia:
Katowice

Data wystawienia:
2017-07-17

Sprzedawca:

Przedsiębiorstwo Przemysłowe Julian SA
ul. Wolności 15a
40-500 Katowice
NIP: 341-17-18-197

Odbiorca:

Przedsiębiorstwo Handlowe Opi
ul. Rolna 2
40-600 Zabrze
NIP: 567-098-65-32

Wydanie zewnętrzne 1/07 oryginał

Lp.	Nazwa	Ilość	j.m.	Cena	Wartość netto	Koszt
1	Okno	13,000	szt.	1 500,00	19 500,00	19 500,00

Razem: 19 500,00

Słownie: dziewiętnaście tysięcy pięćset PLN 0/100

Wystawił(a):

Anna Wójcik

Podpis osoby upoważnionej do wystawienia WZ

Odebrał(a):

Podpis osoby upoważnionej do odbioru WZ

Przedsiębiorstwo Przemysłowe Julian SA
ul. Wolności 15a, 40-500 Katowice
Tel.: 32-567-89-90, NIP: 341-17-18-197
City H O/Katowice,
52 1111 8888 0000 1415 7625 1111

2017-07-31

Wyciąg bankowy WB1 z dnia 2017-07-31

Za okres od 2017-07-01 do 2017-07-31

z rachunku Rachunek bieżący (52 1111 8888 0000 1415 7625 1111)
(City H O/Katowice)

Waluta rachunku: PLN

Lp.	Data wystawienia	Tytułem	Kontrahent	Uznanie	Obciążenie
1	2017-07-24	Pobranie gotówki z banku do kasy	Anna Nowak	0,00	100,00
2	2017-07-24	Splata zobowiązania za fakturę zakupu 45/07	Szybaton	0,00	1 771,20
3	2017-07-24	Zapłata za fakturę 1/07	Przedsiębiorstwo Handlowe Opi	38 376,00	0,00

Suma folio	38 376,00	1 871,20
Przeniesienie:	0,00	0,00
Obroty:	38 376,00	1 871,20
Saldo początkowe:	25 000,00	
Saldo końcowe:		61 504,80

Uwagi:

Wystawił(a):

Anna Wójcik

Załącznik nr 3

Wykaz kont ze stanami początkowymi

Numer konta	Nazwa konta	Stan początkowy konta na dzień 01.07.20... r. (w zł)
Zespół 0 – Aktywa trwałe		
010	Środki trwałe	250 000
071	Umorzenie środków trwałych	-
Zespół 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe		
100	Kasa	1 000
131	Rachunek bieżący	25 000
138	Kredyty bankowe	30 000
Zespół 2 – Rozrachunki i roszczenia		
200	Rozrachunki z odbiorcami	-
200-1	Opi	-
210	Rozrachunki z dostawcami	-
210-1	Szybaton	-
220	Rozrachunki z budżetami (zobowiązania)	800
221	VAT naliczony	-
222	VAT należny	-
Zespół 3 – Materiały i towary		
300	Rozliczenie zakupu materiałów	-
310	Materiały	11 800
310-1	Drewno	11 000
310-2	Okucia	800
310-3	Szyby	-
341	Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów	-
Zespół 4 – Koszty według rodzaju i ich rozliczenie		
401	Zużycie materiałów i energii	-
403	Usługi obce	-
490	Rozliczenie kosztów	-
Zespół 5 – Koszty według typów działalności i ich rozliczenie		
501	Koszty działalności podstawowej	-
Zespół 6 – Produkty gotowe		
601	Wyroby gotowe	-
601-1	Okno	-
Zespół 7 – Przychody i koszty związane z ich osiągnięciem		
701	Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych	-
711	Koszt sprzedanych wyrobów gotowych	-
Zespół 8 – Kapitały, rezerwy i wynik finansowy		
801	Kapitał zakładowy	257 000
860	Wynik finansowy	-
870	Podatek dochodowy	-

Załącznik nr 4

Dane dotyczące analizy finansowej

Wybrane wielkości z bilansu i rachunku zysków i strat	I półrocze roku ubiegłego (dane za okres lub stan na koniec okresu) (w zł)	I półrocze roku bieżącego (dane za okres lub stan na koniec okresu) (w zł)
Przychody ze sprzedaży	200 000	250 000
Przychody ogółem	220 000	260 000
Aktywa ogółem	280 000	287 000
Kapitał własny	230 000	257 000
Aktywa obrotowe	120 000	100 000
Zobowiązania ogółem	120 000	150 000
Zysk netto	80 000	95 000
Zysk ze sprzedaży	75 000	80 000
Zobowiązania krótkoterminowe	30 000	40 000
Środki pieniężne	50 000	30 000

Wybrane wskaźniki analizy finansowej

$$\text{Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego} = \frac{\text{zobowiązania ogółem}}{\text{kapitał własny}} \times 100\%$$

$$\text{Wskaźnik płynności bieżącej} = \frac{\text{aktywa obrotowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}} \times 100\%$$

$$\text{Wskaźnik ogólnego zadłużenia} = \frac{\text{zobowiązania ogółem}}{\text{aktywa ogółem}} \times 100\%$$

$$\text{Wskaźnik rentowności sprzedaży (ROS)} = \frac{\text{zysk ze sprzedaży}}{\text{przychody ze sprzedaży}} \times 100\%$$

Czas na wykonanie zadania wynosi 180 minut.

Ocenie będzie podlegać 7 rezultatów:

- **Rezultat 1** – Plan kont księgi głównej i kont ksiąg analitycznych – wydruk.
- **Rezultat 2** – Dowód PK 01/07 – wyksięgowanie odchyłeń od cen ewidencyjnych materiałów – wydruk.
- **Rezultat 3** – Dowód PK 02/07 – wyksięgowanie narzutu odchyłeń od cen ewidencyjnych materiałów przypadającego na rozchód materiałów – wydruk.
- **Rezultat 4** – Dziennik księgowania pełny za lipiec 20.. r. – wydruk.
- **Rezultat 5** – Zestawienie obrotów i sald zwykłe za lipiec 20.. r. – wydruk.
- **Rezultat 6** – Deklaracja VAT-7 za lipiec 20.. r. – wydruk.
- **Rezultat 7** – Obliczenie, interpretacja i ocena wskaźników zadłużenia kapitału własnego – w arkuszu.

Obliczenie, interpretacja i ocena wskaźników zadłużenia kapitału własnego w I półroczu roku ubiegłego i roku bieżącego:

Część pisemna

ZADANIE 1

Samochody w przedsiębiorstwie transportowym wykazywane będą w bilansie jako

- A. towary.
- B. środki trwałe.
- C. wyroby gotowe.
- D. inwestycje długoterminowe.

ZADANIE 2

Suma bilansowa w spółce obliczona na podstawie zamieszczonych poniżej danych wynosi

Kapitał zakładowy:	50 000,00 zł
Towary:	1 500,00 zł
Kredyt bankowy:	2 000,00 zł
Obligacje skarbowe dwuletnie:	3 200,00 zł
Środki pieniężne w banku:	2 500,00 zł
Kapitał zapasowy:	10 000,00 zł
Samochód dostawczy:	60 000,00 zł
Niezapłacone faktury za zakupione towary: ...	14 000,00 zł
Wynik finansowy (strata):	8 800,00 zł

- A. 67 200,00 zł.
- B. 71 000,00 zł.
- C. 93 800,00 zł.
- D. 142 000,00 zł.

ZADANIE 3

Która operacja gospodarcza wywoła zmiany jednocześnie w aktywach i w pasywach?

- A. Zakup materiałów za gotówkę.
- B. Wypłata zaliczki na podróż służbową.
- C. Spłata przelewem kredytu bankowego.
- D. Spłata zobowiązania wobec dostawcy z kredytu bankowego.

ZADANIE 4

Do jakiego zespołu kont w planie kont należy konto „Wynik finansowy”?

- A. Do zespołu 1.
- B. Do zespołu 4.
- C. Do zespołu 5.
- D. Do zespołu 8.

ZADANIE 5

Koszty prac rozwojowych, które zostały zakończone, zalicza się w bilansie do

- A. zobowiązań.
- B. aktywów obrotowych.
- C. inwestycji krótkoterminowych.
- D. wartości niematerialnych i prawnych.

ZADANIE 6

Jeżeli obroty na koncie „Rozliczenie zakupu towarów” wynosiły: Dt: 15 600 zł, Ct: 13 000 zł, a wartość materiałów w drodze na koniec okresu 6000 zł, to wartość dostaw niefakturowanych będzie równa

- A. 3400 zł.
- B. 3700 zł.
- C. 5600 zł.
- D. 8600 zł.

ZADANIE 7

Sumę zapisów na danej stronie konta nazywa się

- A. stornem.
- B. obrotem konta.
- C. saldem końcowym.
- D. saldem początkowym.

ZADANIE 8

Jeżeli konto „Rachunek bankowy” wykazuje saldo Ct (Ma), oznacza to, że jest to konto

- A. wynikowe.
- B. korygujące.
- C. pozabilansowe.
- D. aktywno-pasywne.

ZADANIE 9

Firma Mia zakupiła za granicą towary, których wartość w dniu zakupu była równa 1000 €. Kurs euro wynosił wtedy 4,20 zł. W dniu regulowania zobowiązań zagranicznych kurs euro spadł do 4,10 zł. Powstałe w ten sposób różnice kursowe będą wykazane przez firmę Mia na koncie

- A. „Koszty finansowe”
- B. „Przychody finansowe”
- C. „Pozostałe koszty operacyjne”
- D. „Pozostałe przychody operacyjne”

ZADANIE 10

Zasada podwójnego zapisu dotyczy zapisów

- A. na wszystkich kontach.
- B. na kontach pozabilansowych.
- C. tylko na kontach analitycznych.
- D. tylko na kontach syntetycznych.

ZADANIE 11

Otrzymane weksle obce wykazuje się w bilansie przedsiębiorstwa w grupie

- A. zobowiązań.
- B. aktywów trwałych.
- C. kapitałów własnych.
- D. aktywów obrotowych.